

gjør de unge Mennesker i vort Folk en slet Ejeneste, naar man faar dem til at tro, at de skulde kunne bringe det til Noget uden alvorlig Anstrengelse og alvorligt Arbejde. Det er den Bestragning, som jeg vilde gjøre gjældende, og det er altsaa overmaade langt fra, at jeg har tænkt paa en saadan Klasseforskjel som den, det ærede Medlem nævnte. Det er en Klasseforskjel, som kun har foreløvet ham i hans Fantasi, mine Ord have virkelig ikke givet Anledning dertil; det kunde aldrig falde mig ind at opstille en saadan. Den eneste Klasseforskjel, — om man vil kalde det saaledes — jeg har villet opstille, er mellem den Uformuende og den Besiddende, og om den Uformuende — han hører til hvilken Klasse han vil, og der gives sandelig overmaade mange af de saakaldte høiere Stænder, som maa henregnes dertil — gjælder det, at han har at tage Hensyn til sin Uformuenhed, naar han vil komme frem i Verden, det maa ikke glemmes. Men det anser jeg ikke for noget Onde. Fattigdommen har sine Styggeligheder, men den har sandelig ogsaa sine lyse Sider. Det er ikke noget Onde for den Fattige, at han tidligt bliver vænnet til at arbejde; thi derved bliver Arbejdet ham let, og han vil finde Lyst dertil. Der er mangen Rigmand, som maatte vilde ønske, at han var i dette Tilfælde. Det er denne Misforstaaelse af mine Ord, som jeg har troet at maatte alvorligt afvise. Forøvrigt har jeg, for at vende tilbage til Høiskolerne, jo aldeles Intet imod, at de udfolde sig med den størst mulige Frihed. Jeg indrømmer, at Friheden kan have sine store Goder, det kan være overmaade godt, at der ad den Vej udvikler sig Noget, som maatte ellers ikke vilde have udviklet sig; men saa maa man ogsaa lade sig nøie med det, der i Sandhed er Frihed. Men hvad er det, man nu saa ofte forstaar ved Frihed? Det er Frihed til at kunne tvinge Statskassen til at hjælpe sig, det forstaar man ved Frihed paa Høiskolens Omraade, og dersom jeg forstaar hele denne Frihedsbevægelse ret, forekommer det mig, at det i Grunden ogsaa er den samme Frihed, man der taler om, og denne Frihed til saaledes at trække Bøylene paa Statskassen, det er den, der forekommer mig, maa begrænses. Det glæder mig derfor, at ogsaa — saaledes forekom det mig — den høitærede Minister erkjendte, at det var en billig Forbring. Jeg haaber, at han vil virke af al Magt til, at en saadan Begrænsning virkelig kan opnaas. Jeg skal kun med Hensyn til en enkelt Ytring af den høitærede Kultusminister tillade mig en Bemærkning. Han mente, at det kunde være tvivlsomt, om Ministeren var berettiget til at give Skoleraadene bindende Instruxer med Hensyn til, hvorledes de skulle anvende de Midler, der af ham blive stillede til deres Disposition til de fattige Høiskoleelever. Jeg tilstaar, at jeg ikke ret veed, hvorpaa den ærede Minister begrundet denne Tvivl, thi i selve Bevillingen er der dog

Intet, der bevirker en saadan Begrænsning i hans Myndighed. Pengene ere jo ubetinget stillede til hans Raadighed, han kan bruge dem eller lade være at bruge dem, og som Følge deraf formentlig ogsaa stille de Begrænsninger for Brugen af dem, som han maatte finde rigtige. Men dertil kommer, at jeg har tilfældigvis set et Cirkulære fra Aaret 1871 — det er kun eet; men uden Tvivl er der flere af lignende Bestaafenhed — og i dette findes der udtrykkelig fastsat en vis Begrænsning for Skoleraadene i Anvendelsen af de Summer, der til det Niemed, her er Tale om, stillede til deres Disposition. Det var ikke blot en Anvisning, men Begrænsningen var gjort dem til udtrykkelig Pligt, saaledes at der ingen Tvivl kunde være om, at de ikke maatte gaa ud over et vist Maximum. Det var kun det, jeg vilde tillade mig at bemærke.

**Lomborg:** Der er kun et enkelt Punkt paa Finantsloven, jeg har tænkt mig at ville omtale, nemlig den Post, der staar under § 19 1. B. 3.: til extraordinære Udgifter under Matrifulvæsenet 8,000 Kr. Med Hensyn til denne Post er det oplyst i Anmærkningerne til Finantsloven, at endel af den er forudbestemt, og at de øvrige 6,000 Kr. skulle anvendes til Matrifulering af Forder, der ere indbundne fra Havet. I Folkeathingets Finantslovsbetænkning er det oplyst, hvilke disse Arealer ere, som det er paatænkt at styblsætte. Der er i min Egn et Areal, der ikke findes berisblandt, og som har et betydeligt Indhold, nemlig den bekjendte Sjørring Sp. Der er et udtørret Areal paa 1,550 Tønder Land geometrisk Maal, og Liden er forlængst udløben, hvori Styblsætningen skulde have været foretagen. Ifølge Ministeriets Skrivelse af 24de Oktober 1857 er det tilladt, at Spen maatte udtørres, dog saaledes at Udtørringen fandt Sted inden 10 Aar fra Dato og Styblsætningen derefter skulde foregaa 10 Aar, efterat Udtørringen var istandbragt. Løser man den yderste Grændse for dette Tidrum, vilde de 20 Aar allerede have været udløbne 1877, men det er en Kjendsgjerning, at Udtørringen var fuldført allerede paa et tidligere Tidspunkt, i den første Halvdel af de 10 Aar. Det har ikke saa uvesentlig Betydning for Statskassen og ikke mindre for de omkring liggende Sogne, at der gaar saa betydelige Indtægter tabte, som vilde kunne komme ud af et saadant Areal. At det ikke alene er et betydeligt Areal, men at det ogsaa er en Eiendom, der har en betydelig Værdi, skal jeg tillade mig at oplyse derved, at den Mand, der har udtørret Spen, har i 1866 skjød det store østlige Del af Spen, der kaldes Rosvang, for en Kjøbesum af 674,000 Kr., og der styblstes i Efteraaret 732,400 Kr. i Eiendommen. Den mindre vestlige Del er senere af den samme Mand solgt for 400,000 Kr. og der styblstes i Efteraaret 290,000 Kr., saa det er en ikke væ-